

Tartuntatautilääkärin kommentit

Kommentit käsittelevät ajankohtaisia tapahtumia Suomen infektio-tilanteesta ja perustuvat niiltä osin tartuntatautirekisterin lukuihin. Tartuntatautilääkäri kommentoi myös merkittäviä tapahtumia ulkomailta, joiden katsotaan vaikuttavan mm. matkailijoiden terveyteen. Tilanne kommentoitu 13.12.2006

Uudet norovirukset vatsatautiepidemioiden aiheuttajina

Vuoden 2006 aikana norovirusepidemioita on esiintynyt runsaasti paitsi Suomessa myös muissa Pohjoismaissa ja Keski-Euroopassa, erityisesti laitoksissa. Näille epidemioille on ollut ominaista poikkeuksellisen nopea leviäminen henkilöstä toiseen, korkea sairastuvuus sekä potilaiden että henkilökunnan keskuudessa ja epidemioiden esiintyminen varsinaisen epidemiakauden ulkopuolella. Tämä saattaa johtua noroviruksen uusista varianteista, GII 4-2006a ja GII 4 -2006b, joille ei ole aiempaa immunitettia. Taudin oireet ja kesto ovat aiemman kaltaiset.

Satakunnan alueella Rauman aluesairaalassa ja terveystieteiden keskuksen vuodeosastoilla on sairastunut 15.9.2006 lähtien lähes 200 potilasta ja henkilökuntaan kuuluvaa sekä sosiaalitoimen alaisissa laitoksissa yhteensä 265 henkilöä. Turun yliopistollisessa keskussairaalassa norovirusepidemioita on esiintynyt useilla osastoilla. HUS-piirin alueella Helsingin kaupungin sairaaloissa sairastuneita on yhteensä 134, josta henkilökunnan osuus on ollut kolmannes. Henkilökunnan suuri sairastavuus on vaikeuttanut jopa leikkaussalien toimintaa.

Saksassa on raportoitu loka-marraskuussa yli 600 norovirusepidemiaa, joista valtaosa ilmeni sairaaloissa ja hoitokodeissa. Iso-Britanniassa on ollut laajoja norovirusrypäitä myös kouluissa ja vanhainkodeissa. Unkarissa Budapestissa norovirukseen sairastuneita on ollut kolmessa sairaalassa 500 henkilöä. Vuoden 2006 alusta lähtien risteilyaluksilla Pohjois-Atlantin ja Pohjois-Euroopan alueella on raportoitu noroviruksen aiheuttamia vatsatautiryppäitä, joiden aiheuttajiksi on tunnistettu uudet norovirustyyppit (GII 4-2006a ja GII 4 -2006b).

Kansanterveyslaitos suosittelee henkilöstä toiseen tarttuvan vatsatautiepidemian yhteydessä ripeitä torjuntatoimenpiteitä ja varhaista näytteenottoa, jotta norovirusepidemia voidaan tunnistaa nopeasti. Näytteiden läheteisiin suositellaan merkittäväksi lisätietoina sairastumispäivämäärä ja – paikka: sairaala, vanhainkoti tai muu laitos. Vaikka laitoksissa esiintyvät norovirusepidemiat eivät kuulu ilmoitusvelvollisuuden piiriin, paikallisia ja alueellisia viranomaisia pyydetään ilmoittamaan todetuista epidemioista mahdollisimman varhaisessa vaiheessa Kansanterveyslaitoksen infektioepidemiologian osastolle. Tehokas tiedonkulku terveydenhuollon ja sosiaalitoimen alaisten laitosten välillä tartuntatapauksista epidemia-aikana on tärkeää. Ohjeita norovirusepidemioiden torjumiseksi löytyy osoitteesta:

http://www.ktl.fi/attachments/suomi/julkaisut/ohjeet_ja_suositukses/kaliki_norovirus.pdf

Hannele Kotilainen
Infektiolääkäri
Kansanterveyslaitos, infektioepidemiologian osasto
Puh. (09) 4744 8557
Sähköposti: etunimi.sukunimi@ktl.fi

[Edellinen kommentti 29.11.2006 GBS-suositus, Aids-päivä](#)